

Preddiplomski studij arheologije

Naziv predmeta: Numizmatika

Nositelj: dr. sc. Marina Milićević Bradač, red. prof.

Izvođač: dr. sc. Ana Pavlović, viši asistent

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski

Trajanje: jedan semestar, V. semestar preddiplomskog studija

Jezik: hrvatski

Status: izborni

Uvjeti za upis kolegija: nema

Cilj kolegija: prikazati i protumačiti povijest razvitka novca i numizmatike, s posebnim osvrtom na antičku i srednjovjekovnu numizmatiku. Cilj je ukazati na važnost novca kao prvorazrednog arheološkog i povijesnog vrela te omogućiti studentima da koriste numizmatičke nalaze u podrobnom objašnjenju kompleksne slike antičkog i srednjovjekovnog društva.

Ishodi učenja:

1. dati pregled razvitka novčarstva od pojave prvog novca u maloj Aziji i njegova širenja po Sredozemlju do razvijenog srednjeg vijeka
2. opisati i protumačiti tipologiju i kronologiju antičkog (grčkog i rimskog) i srednjovjekovnog novca
3. navesti i pokazati važnost numizmatike u arheologiji (datiranje, društveni i socijalni kontekst, ekonomija itd.)
4. smjestiti usvojena znanja u širi geografski i kulturni kontekst antičkog svijeta

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno (ukupno 30 sati). Predavanja kao izlaganja ex cathedra i ostali oblici komunikacije. Predavanja se služe slikovnim i filmskim materijalima, posjetima muzejima i ostalim medijima prema potrebi.

Studentske obveze: redovito pohađanje nastave (max. 3 izostanka). Pismeni ispit.

Sadržaj kolegija:

1. Uvod u numizmatiku i počeci kovanja novca u Grčkoj
2. Grčki gradovi kovnice u matičnom području i Maloj Aziji
3. Novac kovnica na egejskim otocima
4. Grčki novac južne Italije i Sicilije
5. Novac helenističkih vladara
6. Grčko ilirski novac – emisije grčkih kolonija i ilirskih vladara i plemena

7. Novac Numidije i Kartage pitanje optjecaja i kronologije
8. Počeci kovanja novca kod Rimljana
9. Rimski republikanski novac
10. Novac rimskog carstva 1. – 3. stoljeće
11. Novac rimskog carstva od Dioklecijana do Anastazijeve reforme
12. Bizantski i ostrogotski novac
13. Upotreba novca u ranom srednjem vijeku na istočnoj jadranskoj obali i nalazi novca kao izvor za najstariju povijest Hrvata
14. Karolinški novac
15. Umjetnost na novcu

Literatura:

a) Obvezna:

P. Kos, *Leksikon antičke numizmatike*, Zagreb, 1998.

J. Brunšmid, *Natpisi i novac grčkih gradova u Dalmaciji*, Književni krug, Split, 1998.

b) Dopunska:

R. A. G. Carson, *Coins of Greek and Rome*, London, 1971.

H. Mattingly, *Roman coins*, London 1960.

D. Rendić-Miočević, *Iliri i antički svijet*, Zagreb 1987.

P. Franke & M. Hirmer, *La monnaie grecque*, Paris 1966.

Ph. Grierson, *Byzantine coins*, Los Angeles, 1982.

C. Morrisson, *Catalogue des monnaies byzantines de la Bibliothèque Nationale I-II*, Paris, 1970.

N. Papadopoli, *Le monete di Venezia I*, Venezia, 1893.